

janju duševnega proletarjata (univ. prof. dr. M. Vidmar). — O nalogah občine (publicist Fr. Erjavec). — O pijančevanju vdanem narodu (doc. dr. I. Robida). — O kinu (Fr. Čibe). — O umetnostni politiki (sodni svet. A. Lajovic). — O časopisu (dr. I. Birska). — O cerkvi (univ. prof. dr. R. Kušej). — O verstvu in nabozenstvu (Fr. Terseglav). — O lepi knjigi in javnih knjižnicah (pisatelj Fr. Finžgar). — O gledališču (dr. St. Majcen). — O telovadnih in športnih organizacijah višji šol. nadz. E. Gangl). — O narodnostni ideji (prof. dr. V. Rožič).

— **Prijavite čimprej svojo naročbo na Učiteljski koledar za leto 1924.**, ki ga izda UJU, kakor je bilo to objavljeno v pozivu Pov. UJU, Ljubljana v zadnji številki.

— **Učiteljska tiskarna rabi Ribičičevo »Kraljestvo čebel«**, ki je izšlo leta 1912. V zameno prejme dotičnik novo izdajo, ko izide.

— **Ga. Marija Wessnerjeva.** Ob priliki njene upokojitve se spominjajo vsi listi njenih zaslug na polju prosvete. Posebno v toplih besedah se je spominja »Jutro«, iz katerega navajamo potek njene službenega delovanja: Gospa Wessnerjeva je bila med prvimi boriteljicami za višjo žensko izobrazbo v Sloveniji. Leta 1875. je prišla kot prov. učiteljica v Kostanjevico, leta 1880. kot stalna učiteljica v Krško. Leta 1888. je dobila mesto na mestni slovenski dekliški šoli v Ljubljani ter si je leta 1894. pridobila kvalifikacijo meščanske učiteljice. Zaslovela je v pedagoških krogih kot ena najboljših slovenskih učiteljic. Takrat se je začelo v Ljubljani misliti na primeren šolski zavod za višjo žensko izobrazbo. Sestavil se je pripravljalni odbor, v katerega je bila izvoljena tudi gospa Wessnerjeva. Njenemu vnetemu in iniciativnemu delu je mnogo pripisovati, da se je leta 1896. šola otvorila. Gospa Wessnerjeva je postala ena prvih njenih učnih sil. Ženski licej v Ljubljani se je kmalu razmahnil v prvi zavod za vzgojo slovenske ženske mladine na slovenskem jugu. To je bila v prvi vrsti tudi zasluga gospe Wessnerjeve, katere ime ostane za vedno spojeno z blagoslovljenim delom našega naprednega in v najlepšem pomenu besede modernega ženskega vzgajališča. — Zasluzni gospej kolegini želimo še obilo dni tudi na novem položaju.

— **Vsem okrajnim učiteljskim društvom v Sloveniji.** Podpisani prosim vsa okrajna učiteljska društva, da zavzamejo stališče glede moje iniciative o »Socialni ustanovi učiteljstva Slovenije« in da se izrečejo za ali proti. — Zadeva je zame v toliko važna, da se vem dela nadalje lotiti ter idejo izvesti. — Obenem prosim, da se tozadevni društveni sklepi pošljejo na naslov: Fr. Skulj, Tržaška cesta 29.

— **Meteorološka in geodinamska postaja na Talčjem vrhu** se ob ustanovitvi zahvaljuje vsemu belokranjskemu učitelstvu, katero deluje na tem polju, za dobrobit znanosti, za sotrudištvo.

— **Uvrstitev uradništva v pragmatiko.** Principijelno je sklenjeno na seji ministrskega sveta, da morejo v prvi kategoriji ostati oni uradniki, ki nimajo fakultetne izobrazbe, a se že nahajajo na položaju, ki zahteva fakultetno izobrazbo.

— **Pisatelj Josip Kostanjevec,** bivši vadniški učitelj v Ljubljani praznuje letos svoj 60letni jubilej in 40letnico literarnega delovanja. Čestitamo!

— **Oddelku za prosveto v Ljubljani.** Več interesentov se zanima za to, kdaj boste razpisani mesti na ljubljanskih vadicah.

Neodrešena domovina in obmejno šolstvo.

— **Kulturna dejanja Italijanov nad slovenskim učiteljstvom.** »Edinost« od 23. oktobra t. l. poroča: Isto velja tudi glede učiteljev, ki istotako — vsled svojega poklica — zavzemajo važen in delikaten položaj med ljudstvom. Znani so nam slučajji, ko so orožniki gnali učitelja uklenjenega ure daleč k podprefekturi. Je-li treba šele praviti, kako deluje to na ljudstvo in posebno še na šolsko mladino?! Kdo ne razume, da se s tem naravnost ubija ugled učitelja in vsega stanu, dela s tem neizmerno škodo sveti stvari: nalogi šole?! Take dogodke je treba globoko obžalovati radi visokih etičnih interesov, ki jih mora še posebno čuvati ravno javna uprava. Tem hujše pa je, če se dotičnega učitelja, ki so ga gnali uklenjenega, kakor kakega velikega zločinca, naslednjega dne izpusti, ker je bila aretacija neupravičena, ali pa so mu političnim ali policijskim potom naložili neznan kazni.

ali globe nekaj lir!! Radi vzvišene stvari, ki bi morale biti pred očmi tudi javni upravi, moramo svariti pred preveliko gorečnostjo v takih slučajjih in priporočati primerno obzirnost vsaj v oblikah postopanja. Ne radi oseb, ampak radi stvari!

— **Zatiranje slovenskih srednjih šol v Italiji.** »Edinost« od 23. oktobra 1923 piše: Staršem, ki hočejo vpisati svoje otroke v slovenske srednje šole. Nočemo tukaj se zgražati in primerno obsojati udarec, ki ga je zadala srednješolska »reformna« našemu srednjemu šolstvu, taktično se ne maramo tukaj spuščati v debato o drugem vladnem odloku, ki noče priznati izpitov na srednjih šolah v inozemstvu (čitaj v Jugoslaviji). Tu hočemo le na kratko obrazložiti, kaj nam je še ostalo od naših dosedanjih srednjih šol. Po novi reformi nam je ostalo za tekoče šolsko leto: a) Drugi in tretji razred dosedanjega tehniškega inštituta (6. in 7. razred realke) v Idriji, za one, ki so v preteklem letu dovršili z uspehom 1. odnosno 2. razred istega zavoda. S prihodnjim šolskim letom odpade tudi drugi razred in čez dve leti bo ta zavod tudi zakopan. b) En nižji tečaj na tehniškem zavodu v Vidmu, to je, po 1. prvi, 1. drugi, 1. tretji in 1. četrti razred nižjega tehniškega zavoda. V vsakem razredu je največ lahko 35 učencev. V prvi razred se vstopi na podlagi vzprejemnega izpita. Zahteva se od učenca, da je dovršil vsaj 10. leto. V drugi, tretji ali četrti razred vstopijo lahko oni učenci, ki bi sicer imeli pravico pohajati drugi, tretji ali četrti razred dosedanje tehniške šole (nižje realke) v Idriji. Drugi učenci torej tudi učenci dosedanje gimnazije v Idriji vstopijo le na podlagi izpita vzposobljenosti. (Dosedanji gimnazijci delajo izpit le iz nekaterih predmetov. Šolo obiskujejo lahko dečki in deklice. Po dovršenem nižjem tečaju tehniškega zavoda lahko vstopijo, ako prestanejo predpisani sprejemni izpit, v 1. razred znanstvenega liceja, ki daje pravico za vstop na vse visoke šole, ali v 1. razred višjega tečaja tehniškega zavoda, kjer lahko dosežejo naslov »ragioniera« ali »geometra«. Seveda takih višjih zavodov s slovenskim učnim jezikom nimamo. c) Učiteljišče v Tolminu. Po novi reformi sestoji učiteljišče iz nižjega oddelka s štirimi razredi in iz višjega s tremi razredi. Dosedanji gojenci in gojenke, ki so dovršili prvi, drugi ali tretji letnik normalne šole, vstopijo lahko v prvi, odnosno drugi ali tretji razred višjega oddelka. Gojenci in gojenke, ki so prestali vzprejemni izpit za 1. razred dosedanje normalne šole, vstopijo v četrti razred nižjega oddelka. Vse to pa le v kolikor je dovoljenih mest. Noben razred ne sme imeti več nego 35 gojencev. Za vsprejem v prvi razred veljajo isti predpisi kakor za vsprejem v razred tehniškega zavoda ali gimnazije. Dijaki in dijakinje, ki so dovršili z uspehom 1., 2. ali 3. razred dosedanje realke ali gimnazije, lahko vstopijo v drugi, tretji odnosno četrti razred nižjega oddelka učiteljišča. Pri dovršenem nižjem oddelku se lahko priglasijo tudi za vsprejemni izpit v 1. razred znanstvenega liceja ali višjega oddelka tehniškega zavoda. — Pri stojbine so sledeče: a) Za nižji tečaj tehniškega zavoda: Vsprejemni izpit v 1. razred L 60. Vpisnina L 60. Šolnina na vsak razred L 160. b) Za nižji oddelek učiteljišča: Vsprejemni izpit v 1. razred L 60. Vpisnina L 60. Šolnina za vsak razred L 100. c) Za višji oddelek učiteljišča: Vsprejemni izpit L 50. Vpisnina L 30. Šolnina za vsak razred L 150. Vzposobljenostni izpit L 150. Pristojbina za vzposobljenostno diplomu L 50. Gojenci in gojenke so lahko oproščeni od plačevanja šolnine, ako so dani od tozadevnih odredb določeni pogoji.

Književnost in umetnost.

Nove knjige in druge publikacije.

— **kpl. Dr. V. Tille-Karel Pribil:** »V kraljestvu sanj«. Bajke. Iz češčine. Izdala in založila Učiteljska tiskarna v Ljubljani. Cena broš. 8 Din.

— **kpl. Matematične tabele.** Sestavil prof. Ivo Tejkal 1923. Natisnila in založila Učiteljska tiskarna v Ljubljani. Strani 252 z dvema tabelama. Cena v platnu vezani knjigi priročne žepne oblike 66 dinarjev.

Ocene.

— **kpl. Dr. V. Tille-Karel Pribil:** »V kraljestvu sanj«. Bajke. Iz češčine prevedel Karel Pribil. Izdala in založila Učiteljska tiskarna v Ljubljani. Cena 8 Din.

Devet ljubkih bajk popelje otroka resnično v »Kraljestvo sanj«. Prva »Pepelka« in zadnja »Zora« sta nam sicer že znani. Prva pod istim imenom, druga,

naša »Trnjulčica« pa pod imenom »Zora«, a vendar obe v tako izpremenjeni obliki. da se nam zdita popolnoma novi in da tudi otroci spoznajo njih sličnost šele ob koncu. — »Milka«, medvedja nevesta, govori o v medveda začaranem princu, ki ga ona reši zakletja. — »Maruška«, najde čarobni solneni grad, ko je v deželi vladalo veliko pomanjkanje soli in so ljudje radi neslanih jedi umirali. — »Bolenka« nas spominja na znani odloček »Sneguljke«. »Ogledalce na steni povej...« — »Dve Marički« je pristna češka bajka Repoševa iz Krkonoških gor. — Brezdvomno pa vzbuja največjo napetost v otroku začarana »Berona«, kraljica jablane, ki rodi zlata jabolka in vzbudi fantazijo, da bi sami šli radi stražit čarodejno drevo ob polnoči. Predložili smo jih otrokom; da so jih čitali in vse so jim bile prekratke, nobena predolga — dasi jih to ravno odlikuje in ohranja njih mičnost, da jih otroci ponovno in ponovno čitajo. Prevod bi bil lahko jezikovno boljši. — Toplo priporočamo!

— **k Moderna biblioteka.** Najboljša slovenska izvirna dela in umetniško dovršeni prevodi iz svetovne književnosti v elegantni opremi iz založništva: Ign. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani. Tako je naslov seznamu knjig iz založbe Kleinmayr & Bamberg, ki ima to posebno prednost, da ima pri vsaki knjigi označeno poleg običajnih podatkov tudi kratko vsebino in oceno knjige. Omejuje se seznam na najnovejše publikacije, na knjige in slikovce za otroke, muzikalije, šolske knjige in nemške knjige. Na zahtevo se dobi seznam v knjigarni Kleinmayr & Bamberg brez plačila. Seznam je kažipot v slovenski literaturi založbe Kleinmayr & Bamberg.

Naše narodno prosvetno delo.

Gospodarsko delo.

OB SADNI RAZSTAVI V METLIKI.

Da bi pokazalo učiteljstvo Bele Krajine narodu svoje bogastvo, katero se zrcali ob tihih domovih, da ga bo znalo višje ceniti, da privabi sosede v deželico, kateri bi dvignili zaklade, se je strnilo v vrsto in razstavilo v starem mestecu Metliki, prvo nedeljo meseca oktobra najraznovrstneje domače sadje pod vodstvom požrtvovalnega nadučitelja Konrada Barleta, kateri deluje že mnogo let med narodom. Ko si je zamislil delo, se ni preplašil napora, ker cilj mu je bil jasen, poln smehljajočih nad, prelivajočih se v duše tovarišev.

V pritličju šole stoji v dnu hodnika brizgalnica, mrežasti obirač se ozira ob steni, na mizici je razloženo sadjarsko orodje in načini cepitev, kateri počivajo na deščicah. Ob levem krilu te pozdravlja sadje in izročča ozaljšani dvorani, katera se zaleskeče v odbleskih, polnih sladkodišečih vonjav. Pod pripovedujočimi prilogami »Sadjarja« se pno belo pregrnjene mize, z izloženimi jabolki rumenimi s pripetimi rudečičnimi tančicami, rudečimi kakor rubini, belimi kakor mleko; medene hruške diha sladkost solnca, katero so mu izpile.

Za slonečim obodom v sredini stoji brezovce ogrode, na policah pa počivajo steklenice z vložnim sadjem; še posušeno se je vsedlo na krožnik poleg šumečih orehov, katerim se smehljajo kabineta jabolka, vsesana v mehko volno, izmita od zelenice obrobjenega papirja. Nad vsem modruje citat iz Levstikove pesmi: »Vrnitev pomladi«, vlit na rujav papir, okrog katerega je narisal še Božo Račič jabolka in hruške. Pred belo-modro-rudečo zaveso stoji kip Nj. Veličanstva kralja Aleksandra in zaslovena vejica, polna grozdov iz metliške gorice, plava nad njim.

Daj se je nagnil. Pokrajina, sladka kakor poljub, plamti v zarjo zamišljena in tiho prihaja mrak iz nežnih daljin, izpušča zavese po marmornih stenah, ob dogorevanju uspavajočih melodij, katere pljuskujejo po srebrnih oknih kakor snežni galebi kadar plujejo po kristalnih oceanih in ebenovinasta jelka je razpustila v večeru svoje lase, da veličastneje pozdravi ugasli dan, zahvaljujoč se za vzajemno požrtvovalnost pridediteljev. **Albin Čebular.**

Obrambni vestnik.

— **ob Z ozirom na neznošen teror, ki ga izvajajo klerikalni eksponenti nad učiteljstvom na deželi in ostudnih napadov glasil katoliške duhovščine »Straže«, »Domoljuba« in »Slovenca«, nam prihajajo dan na dan poročila z dežele, ki enako vsa povdarjajo, da ne bo kazalo dru-**

gega, nego prestop v pravoslavje, če se bomo hoteli izogniti terorju. Spričo zadnjih izbruhov »Straže« se takemu premišljanju mnogo ne čudimo. »Vera po...«

Iz naše stanovske organizacije.

Gibanje okrajnih društev v Sloveniji.

Vabila:

+ **LITIJSKO OKRAJNO UČITELJSKO DRUŠTVO.** Zborovanje okrajnega učiteljskega društva se vrši v Ljubljani na 1. mestni deški osnovni šoli na »Ladini« dne 3. novembra 1923 ob pol 10. uri dopoldne s sledečim dnevnim redom: 1. Nagovor in poročilo predsednika o dr. Žgečevi brošuri. 2. Referati: a) »Pokrajinska skupščina v Ptuj«, poroča J. Čuček-Kleinmayerjeva; b) »Utisi iz učiteljskega kongresa v Ljubljani«, poroča Josip Vrbič; c) »Iz mojega ujetništva« z ozirom na razmere in težave ljudskošolskega učiteljstva v Rusiji ob preobratu, poroča I. Gabrovšek. 3. Prosti predlogi in event. resolucije. 4. Slučajnosti. 5. Ugotovitve članstva.

= **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA BREŽIŠKI IN SEVNIŠKI OKRAJ** bo zborovalo v soboto, dne 10. novembra t. l. v osnovni šoli v Brežicah. Pričetek ob pol 11. uri. Na zborovanju se bo pobirala tudi članarina za šolsko Matico. Pričakuje se polnoštevilne udeležbe. — Odbor.

= **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA POL. OKRAJ LJUTOMER.** Vsled nujnosti volitev učiteljskega zastopnika v okrajni šolski svet za šolski okraj Ljutomer, zboruje učiteljsko društvo za politični okraj Ljutomer v četrtek, dne 8. novembra t. l. v šoli v Križovcih z začetkom ob 11. uri dopoldne. Dnevni red: 1. Zapisnik. 2. Dopisi. 3. Predavanje: Iv. Mažuraničev ep: Smrt Email-Age-Čengića kao odlomak iz srbohrvatske književnosti, predava tov. And. Horvatič. 4. Volitev zastopnika učiteljstva v ljutomerski šolski okraj. 5. Razne stanovske in šolske zadeve. 6. Slučajnosti. 7. Pevska vaja?? Upajmo! Članstvo se opozarja ponovno, da je zadnji čas, da opravna za tekoče leto vso članarino.

= **KAMNIŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO** zboruje v ponedeljek, dne 5. novembra v šolskem poslopu v Domžalah. Poleg običajnih točk je na dnevnem redu predavanje tovariša Tomana: Obravnava samoglasnikov v prvem šolskem letu. Pri zborovanju se vrši tudi občni zbor podružnice Ferijalnega Saveza za kamniški okraj.

= **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MESTO PTUJ IN PTUJSKI ŠOLSKI OKRAJ** zboruje v četrtek, dne 8. novembra 1923 ob 10. uri v risalnici Mladike. Dnevni red: 1. Zadnji zapisnik. 2. Dopisi. 3. »Spol in značaj«, predava tov. Ivo Jančič. 4. Predlogi. 5. Slučajnosti.

Poročila:

+ **DRUŠTVO UČITELJIC** je zborovalo v Mariboru dne 4. oktobra t. l. Predsednica je poročala obširno o stikih z društvom učiteljic v Beogradu, obžalo-

Publikacije znanstv. dr. za human. vede v Ljubljani.

Novo! Filozofska sekcija št. 1/1. Novo!

ANALITIČNA PSIHLOGIJA

Prvi poizkus sistematične geometrije duha. Napisal dr. Fr. Veber, izr. prof. za filozofijo na univerzi v Ljubljani.

Prvi snopič. Delo rešuje vprašanja, kakor: metoda in predmet dušeslovja, bistvo doživljanja, dispozicija, zavest in nezavest, duša, bistvene komponente na vsakem doživljanju, načelni zakoni, ki prevevajo vse doživljanje, arhitektonična struktura celokupne duševnosti itd. Prvemu spisu je pridejana tudi pregledna risba celokupnega doživljanja. — Glavni namen vsega dela je, pokazati, da ima tudi duševen svet take zakone, ki se jim mora pokoriti vsako individualno življenje. Knjiga je važna za vse duševne delavce (učitelje, prof. duhovnike itd.)

Drugi snopič dela je v tisku. 170 st. 48 Din, po pošti navadno 49 Din, po pošti priporočeno 51 Din. Dobi se v vseh knjigarnah ali pri založbi **lg. Kleinmayr & Fed. Bamberg**, d. z. o. z. v Ljubljani. — Zahtevajte gratis katalog »Moderne knjižice«!

vala je, da je slab gmotni položaj društva in njenih članic zabil najti delegatino za občni zbor v Belgrad. Iz istega vzroka društvo ni moglo poslati delegatino na kongres »Ženskega Saveza« v Sarajevo. Upajmo, da bode to pri novih plačah mogoče.

Predsednica je poročala o sestanku učiteljc v Št. Jakobski šoli o priliki učiteljskega kongresa, kjer so se snide učiteljice Srbkinje, Hrvatice in Slovenke, razložile si svoje težnje in težave ter se bodrile za nadaljnje delovanje. Izročila je pozdrave predsednice in odbora »Društva učiteljic v Beogradu«, ki so obiskale Maribor, nameravale tukaj sklicati zborovanje, a žal so to namero morale opustiti vsled prevelike odsotnosti učiteljic v počitnicah.

Nadalje je poročala predsednica o delovanju in uspehih za odpravo krivic, ki se gode poročenim učiteljicam, učiteljicam ženskih ročnih del in otroškim vrtaricam.

Kot druga točka dnevnega reda je sledil pogovor o »Feministični alijanci« in njenih ciljih, kar mora zanimati društvo učiteljic kot žensko društvo.

Sprejel se je sledeči predlog:

»Višji šolski svet se naproša, da se pri nastavljanju učiteljic maturantk v prvi vrsti upošteva hčerke učiteljskih rodbin, a šele v drugi vrsti hčerke drugih morda celo bogatih staršev. Zdej je ostalo več učiteljskih hčera brez službe, po vseh žrtvah staršev za njih izobrazbo.«

Učiteljice so še nadalje sklenile, vsled nadprodukcije naraščaja vsakemu odsvetovati hčerke pošiljati na učiteljske.

ZBOROVANJE OKR. UČITELJSKEGA DRUŠTVA ZA LJUBLJANSKO OKOLICO se je vršilo v soboto, 6. oktobra 1923 ob povoljni udeležbi učiteljstva v šoli na Ledini. Zborovanje je otvoril predsednik, pozdravil navzoče, posebej še vseučil. profesorja dr. Vebra, ki je končal z dolgotrajnim odobravanjem in z zadovoljstvom svojo temo o »Moralnem dobro in zlo«. Predavanje tov. Goleta iz Št. Vida o »Sedmi obletnici bojev v Dobruži«, je bilo prav temeljito ter zelo zanimivo; pri prihodnjem zborovanju bo g. tovariš nadaljeval svoje predavanje.

Predsednik je nato podal nekaj navodil glede plačevanja članarine: ome-

njal je nadalje, da naj se vse učiteljstvo, ki poseča naše zborovanje, organizira.

Sprejeti so bili sledeči predlogi:

1. Poučevanje nemščine kot obvezni predmet, naj se popolnoma odpravi, ker so še nekatere šole, na katerih se poučuje nemščina. Višji šolski svet naj naredbo, da je za pouk nemščine, kot neobvezni predmet potreba najmanj 15 učencev, sistira.

2. Matični list in izkazi naj se popolnoma odpravijo, ker so nepraktični ter se lahko poizgube; dobro urejena šolska matica da najlepši pregled.

3. Odloki šolskih oblasti naj se pošiljajo direktno na krajni šolski svet in županstvo, ne potom šolskih vodstev.

4. UJU naj izposluje, da se disciplinarni zakon, o državnih nameščenih popolnoma revidira, ker za naše razmere nikakor ni prikladen; zadeva denarnih kazni po šolskem voditelju naj se popolnoma odpravi, ker je neizvedljiva.

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA LAŠKI OKRAJ je zborovalo v sredo, dne 10. oktobra ob 10. uri v osnovni šoli na Zidanem mostu. Izmed 104 rednih članov se jih je udeležilo 69. Od manjkajočih tovarišev(ice) je opravičil svojo odsotnost samo tov. Seliškar. Z novim šolskim letom je stopil v pokoj tovariš Ivan Sorčan. Iz okraja so bili premeščeni tovariši(ice) Josipina Verčko, Ille Olga, Počkaj Miroslav. — Na novo so prišli v okraj ter se prijavili k stanovski organizaciji Ljudmila Mačkova, Ljudmila Kemperle, Celestina Laznikova, Edo Ferenčak, Josip Kotnik.

Referat: Običajen dnevni red se je povoljno rešil. Kot glavna točka zborovanja je bilo predavanje tov. Blaža Jurko o »Učitelju kot zdravniku«. Ni mi potreba z nova povdarjati, da je z dovršenim, z rimami pretkanim predavanjem tudi tokrat žel obilo zahvale.

Poročilo tov. Kerna o skupščini v Ptuj, kot ono tov. Lebra o kongresu v Ljubljani se vzame na znanje.

Slučajnosti: Drugo zborovanje skliče tov. predsednik po potrebi.

+ CIRKNIŠKO - LOŽKI KROŽEK je zboroval 6. oktobra t. l. v Prahovem. Predsednik tov. Žnidaršič se po otvoritvi

in pozdravu spominja tovarišev, ki so odšli iz okraja, želeč jim sreče. Dalje kritikuje pragmatiko, ki ni taka, kakršna bi morala biti. Priporoča ravnati se po uč. načrtih določenih pri okrajni konferenci, da se bo lahko debatiralo o tem. Novorojenemu kraljeviču želi predsednik, da bi nekoč vladal svojemu narodu v sreči in zadovoljstvu. Na poziv zaključno zborovalci trikratni živio.

»Skupščina v Ptuj in kongres v Ljubljani.« Z zanimanjem so zborovalci sledili izvajanjem tov. Skubica. Predsednik pripomni, da se je v Ptuj konstatiralo povoljno delovanje prosvetnih društev ter prečita tozadevno izjavo ministrstva, ki trdi ravno obratno in da tudi glede cerkve ne storimo svoje dolžnosti. Tovariš Kosin povdarja, da se od nas nekaj zahteva, kar je proti ustavi.

»O vzgoji širših plasti naroda« je poročal tov. Kosin. Povdarja markantnejše točke ter priporoča Žgečevu knjižico. Predsednik dostavi, da je problem aktualen in ne nov. Da pa niso uspehi kot bi morali biti, so pa krive druge razmere. Naša nacionalna država ne stori svoje dolžnosti in je sama kriva, da padamo, če tolezira take razmere. Če bi ne bili idealisti, bi nas take razmere pognale v obup. Pozdravlja oba referata in se zahvali za trud obeh tovarišev.

Konečno opozarja tov. Kosin na brezbriznost zborovanj nekaterih tovarišev. Čemu bi trpeli zajedalce pri doseženih uspehih, pri manifestacijah pa dotičnikov ni. Predsednik nasvetuje globo pri slučajih neopravičene odsotnosti. Nato predlaga mesec marec za prihodnje zborovanje ter se določijo teme in referenti, na kar zaključil predsednik zborovanje in se zahvali za sodelovanje.

Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani. Odgovorni urednik: Franc Štrukelj. Last in zal. UJU — poverjen. Ljubljana.

Štev. 773/1.

RAZPIS UČITELJSKIH SLUŽB.

Razpisuje se s pooblastilom višjega šolskega sveta v stalno namestitev:

1. Dve učni mesti na šestrazredni osnovni šoli s tremi vzporednicami v

Prevaljah, in sicer eno mesto za učitelja in eno mesto za učitelja in učiteljico;

2. mesto učitelja-voditelja na enorazrednici v Črnečah pri Dravogradu.

Pravilno opremljene prošnje naj se vložijo pri podpisnem okrajnem šolskem svetu do 30. novembra 1923.

Okrajni šolski svet v Prevaljah, dne 24. oktobra 1923.

Štev. 584/III.

RAZPIS UČNIH MEST NA MEŠČ. ŠOLI.

Na podlagi pooblastila višjega šolskega sveta z dne 17. oktobra 1923, štev. 11.026, se razpisuje na deški meščanski šoli pri Sv. Lenartu v Slov. gor. v stalno namestitev:

a) služba ravnatelja,
b) služba učitelja za pouk I. skupine,
c) služba učitelja za pouk III. skupine.

Redno opremljene prošnje je treba vpsolati okrajnemu šolskemu svetu šentlenartskemu v Mariboru najkasneje do

dne 26. novembra 1923.

Okrajni šolski svet šentlenartski v Mariboru, dne 26. oktobra 1923.

Predsednik: dr. Pfeifer I. r.

ŽIKO — in se pripravite, da ni okusnejše kave. Popolnoma nadomešča pravo kavo, zato je tudi najcenejša. Dobi se v vseh boljših trgovinah. Prijatelji nekdanje Vydrovke jo lahko naroče tudi direktno po povzetju najmanj 5 kg. Pražarna „Žika“, d. z. o. z. Ljubljana, Rožna dolina.

... Pošljite nemudoma zopet 5 kg Žike. Ker je kuhinja par dni brez nje, je vse narobe. M. P. Bled, 27. 7. 1923.

... Žike smo se tako privadili, da ne potrebujemo nobene druge kave... F. H. naduč. Svecina, 2. 5. 1923.

... Žika je res takšna, kakor je bila svoj čas Vydrovka, zato mi pošljite zopet 5 kg... I. S. Rečica, 3. 6. 1923.

KNJIŽEVNA ZALOŽBA UČITELJSKE TISKARNE:

Mladinske knjige.

Andersen-Mole: *Pravljice*. (V pripravi.)
Baukart: *Marko Senjanin, slovenski Robinson*. Vez. Din 12.—
Dimnik: *Kralj Peter I*. Vez. Din 20.—
Erjavec: *Kitajske narodne pripovedke*. Vez. Din 26.—
Erjavec: *Srbske narodne pripovedke*. Vez. Din 24.—
Erjavec: *Srbske narodne šalivke*. (V pripravi.)
Erjavec: *Zamorske narodne pripovedke*. (V pripravi.)
Erjavec-Flere: *Fran Erjavec, izbrani spisi za mladino*. Vez. Din 52.—
Erjavec-Flere: *Fran Levstik, izbrani spisi za mladino*. Broš. Din 18, vez. Din 28.
Erjavec-Flere: *Matija Valjavec, izbrani spisi za mladino*. Vez. Din 40.—
Erjavec-Flere: *Josip Stritar, izbrani spisi za mladino*. Vez. Din 60.—
Erjavec-Flere: *Simon Jenko, izbrani spisi za mladino*. (V pripravi.)
Erjavec-Flere: *A. M. Slomšek, izbrani spisi za mladino*. (V pripravi.)
Erjavec-Flere: *Janko Kersnik, izbrani spisi za mladino*. (V pripravi.)
Ewald-Holeček: *Mati narava pripoveduje*. Vez. Din 32.—
Flere: *Palnakovi spisi I*. Vez. Din 10.—
Flere: *Palnakovi spisi II*. Vez. Din 10.—
Flere: *Babica pripoveduje*. Vez. Din 12.—
Flere: *Podobe iz živalsstva*. (V pripravi.)
Gangl: *Zbrani spisi II*, V. in VI. zv. vez. Din 10.—, eleg. vez. Din 12.—, VII. zv. vez. Din 18.—, eleg. vez. Din 20.—, (Drugi zvezki so razprodani.)
T. Gaspari in P. Košir: *Sifaj, sifaj, solnčecel!* (Zbirka koroških popevk.) Din 8.
Gregoričeva: *Otroški oder*. Broš. Din 8.—, vez. Din 12.—
Manica Komanova: *Narodne pravljice in legende*. Din 18.—
Korban: *Vitomilova železnica*. Vez. Din 16.
Lah: *Češke pravljice*. Vez. Din 15.
Maeterlinck-Bernot: *Modra ptica*. Broširan Din 16.—

Mišjakov Julček: *Zbrani spisi*. VI. zvezek (Drugi zvezki so razprodani.) Vez. D 10 Rapč: *Mladini II, III, IV, V, VI zvezek*. Vez. Din 10.—, eleg. vez. Din 12.—; (Prvi zvezek je razprodan.) VII. zvezek Din 12.—, VIII. zvezek. (V tisku.)
Ribičič: *Kraljestvo čebel*. (Razprodano.)
Ribičič: *Vsem dobrim*. Vez. Din 10.—
Robida: *Da ste mi zdravi, dragi otroci!* Broš. Din 3.—
Rojec: *Prstan, pravljica igrata*. (V pripravi.)
Šilih: *Nekoč je bilo jezero*. Vez. Din 28.
Tiile-Přibit: V kraljestvu sanj. Broš. Din 8.—
Trošt: *Moja sešev*. I. in II. a Din 10.—
Vandot: *Kekec in njegovi doživljaji*. (V pripravi.)
J. Dimnik: *Kralj Aleksander I* (V pripravi.)

Leposlovne knjige.

Gangl: *Beli rojaki*. Broš. Din 15.—, vez. Din 18.—
Gangl: *Moje obzorje*. Broš. Din 15, vez. Din 18.—
Gangl: *Dolina solz*. Broš. Din 6.—, vez. Din 8.—
Gangl: *Sfinga*. Vez. Din 16.—
Gangl: *Sin*. Drugi natis. Vez. Din 24.—
Gangl: *Veseli ljudje*, drama. (V pripravi.)
Jelenc: *1914—1918, spomini jugoslovenskega dobrovoljca*. Vez. Din 30.—
Kosem: *Morje*. Drama. (V pripravi.)
Matičič: *Na krvavih poljanah*. Vez. Din 42.
Sem Benelli-Gradnik: *Okrutna šala*. Broš. Din 28.—
Zbašnjik: *Drobne pesmi*. Vez. Din 10.—
Ivan Zorec: *Pomenki*. Din. 11.—

Poučne in znanstvene knjige.

Bučar: *Slovenski metaljar*. Broš. Din 12.
Kunaver: *Na planini!* Vez. Din 30.—
Kunaver: *Kraški svet in njega pojavi*. Vez. Din 46.—
Mencej: *Kraška srbska gramatika in čitanka*. Broš. Din 5.—
Sterle-Kabaj: *Cerkniško jezero*. (V pripravi.)

Ivo Tejkal: **Matematične tabele. V platno vezana žepna knjiga 66 Din.**
Veber: *Etika*. (V tisku.)
Ivo Belle: *Sadjarstvo*. Din 85.—

Šolske knjige.

Wider: *Prva čitanka*. Vez. Din 16.—
Gangl: *Druga čitanka*. Vez. Din 16.—
Černe: *Tretja čitanka*. Vez. Din 16.—
Rapč: *Četrta čitanka*. Vez. Din 25.—
Flere: *Peta čitanka*. Vez. Din 46.—
Plesničar-Grum: *Zemljepis Jugoslavije, I. del: Slovensko ozemlje*. Vez. Din 28.—
Gradivo za 4. šolsko leto osnovnih šol.
Plesničar-Grum: *Zemljepis Jugoslavije, II. del. Gradivo za 5. šolsko leto osnovnih šol*. (V pripravi.)
Mešiček-Drnovšek: *Obči zemljepis za višje razrede osnovnih šol*. Vez. Din 12.
Podkrajšek: *Pomočnika izkušnja za rokodelske obrte*. Broš. Din 5.—
Podkrajšek: *Računstvo za ženske obrte*. Vez. Din 10.—
Podkrajšek: *Knjigovodstvo za ženske obrte*. Vez. Din 18.—
Lésica-Lokovšek-Mole: *Prva srbska ali hrvaška čitanka*. Vez. Din 15.—
Jedrlić: *Druga srbska ali hrvaška čitanka*. Vez. Din 22.—
Bezjak-Přibit: Pedagogika. I. knjiga. Vzgojeslovje s temeljnimi nauki o ukoslovju. Trdo vezana knjiga Din 56.—

Pesmarice in muzikalije.

Marolt: *»Bože pravde« in »Lepa naša do movina«*. Din 150.
Marolt: *Narodne himne in druge domorodne pesmi*. Din 3.—
Žirovnik: *Narodne pesmi I, II in III*. zv. a Din 3.—
Adamič: *Mladinske pesmi*, enoglasni zbori in samospeli s spremljevanjem klavirja. Din 50.—
Ivanka Negro-Hrastova: *Pevska šola s teorijo za konservatorije, učiteljska, srednje, meščanske, osnovne šole in zbere*. (V tisku.)

Druge knjige.

Stalež šolstva in učiteljstva v Sloveniji 1923. Broš. Din 42.—
Fink: *Zbirka naredb in odredb za osnovne in meščanske šole ter učiteljska v Sloveniji*. I. zvezek (od prevrata do konca l. 1920.) broš. Din 10.—, II. zvezek (za l. 1921.) broš. Din 14.—, III. zvezek (za l. 1922.) broš. Din 15.—

SLIKE.

Albert Sič:

I. KMEČKA SOBA NA GORENJSKEM.

II. KMEČKA HIŠA NA GORENJSKEM.

60*3 x 90*5 cm.

Slika a Din 30.—

GALERIJA NAŠIH VELMOŽ

1. TRUBAR.	6. STRITAR.
2. VODNIK.	7. JURČIČ.
3. SLOMŠEK.	8. GREGORČIČ.
4. PREŠEREN.	9. AŠKERC.
5. LEVSTIK.	10. TAVČAR.

61*5 x 47*5 cm.

Slika a Din 5.—

Stenske table

k Widrovi Prvi čitanki.

13 tabel. Cena 220 Din.

(Table imajo na obeh straneh nalepljeno čtivo.)

TELEFON ŠTEV. 312.

VSE KNJIGE, KAKOR TUDI KNJIGE DRUGIH ZALOŽB SE DOBE V

ČERKOVNI RAČUN ŠTEV. 10761.

KNJIGARNI UČITELJSKE TISKARNE V LJUBLJANI

FRANČIŠKANSKA ULICA ŠTEV. 6 IN V PODRUŽNICI KNJIGARNE, SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 2.